GEMEENTE HARLINGEN

NOVEMBER 2023

EVALUATIE PILOT FUTBRINGER

Foto: Joachim de Ruijter

DEZE RAPPORTAGE IS OPGESTELD DOOR

GEMEENTE HARLINGEN

OMSCHRIJVING PILOT

De gemeente Harlingen wil graag de mobiliteit en leefbaarheid verbeteren voor een deel van haar inwoners. In de kadernota 2021 is door de raad besloten om een budget van € 35.000,- te bestemmen voor het uitvoeren van een pilot voor het verbeteren van de mobiliteit in het kader van sociale inclusie. Er is onderzoek gedaan naar het mogelijk inrichten van een lokale vervoersvoorziening in de vorm van een pilot.

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft het college van gemeente Harlingen op 10 mei 2022 besloten om te starten met twee pilots: een lijndienst (de Futbringer), toegankelijk voor iedere inwoner, en ANWB AutoMaatje, voorliggend op het doelgroepgerichte collectieve vervoer op grond van de WMO 2015.

Op 1 september 2022 is AutoMaatje gestart. De pilot duurde in eerste instantie één jaar. Er is € 13.000,- aan subsidie verleend aan Connexa voor onder andere de inzet van een coördinator.

Op 18 juli 2023 heeft het college besloten deze pilot te verlengen tot en met 31 december 2024, onder andere omdat er een langere periode van gegevens verzameling nodig is om een goed beeld te krijgen van wat ANWB AutoMaatje oplevert.

Op 1 maart 2023 is de Futbringer gestart. Dit initiatief had meer voorbereidingstijd nodig, waardoor het later van start is gegaan dan AutoMaatje. Deze pilot loopt voor de duur van één jaar en wordt nu geëvalueerd.

ONZE DOELEN EN DOELSTELLINGEN

- De mobiliteit verbeteren voor inwoners zonder zelfstandige vervoersmogelijkheid en waarvoor het huidige OV aanbod niet past bij hun mogelijkheden, in met name de wijken en beide dorpen.
- De leefbaarheid en verbinding van de wijken, buurten en dorpen verbeteren.
- De maatschappelijke participatie verbeteren, eenzaamheid voorkomen en het versterken van de zelfredzaamheid doordat inwoners worden ondersteund in de opbouw en het onderhouden van sociale contacten.

Foto: Joachim de Ruijter

VERLOOP VAN DE PILOT

Voorbereiding
Gemeente Harlingen heeft samen met van der Pol de Futbringer opgezet. Zo moest er o.a. een dienstregeling komen, vormgeving en promotie geregeld worden en halteplekken gekozen worden.

Communicatie
De volgende communicatie acties hebben plaatsgevonden:

- Februari: aankondiging
- Maart: Aftrapmoment + pers + sociale media
- Flyers & posters verspreiden
- Voucher actie
- Nieuwbrief ondernemers
- Diverse persberichten
- Juli: Sociale media: wethouder rijdt mee
- Okt: Toekomstmarkt en Seun Magazine

Gastheer/vrouw
Eén vrijwilliger uit de gemeente Harlingen met een bijstandsuitkering heeft een aantal keren meegereden op de Futbringer als gastheer/vrouw. Omdat de bus regelmatig leeg was, bleek er weinig te doen. Daarbij was er ook geen budget begroot voor begeleiding van de vrijwilliger. Deze vrijwilliger is uiteindelijk gestopt en er is voor gekozen dit concept niet voort te zetten.
Wanneer de pilot beter loopt, zal opnieuw bekeken worden wat de mogelijkheden zijn.

Extra inzet en kosten
In het collegeadvies is € 21.000,- begroot voor de pilot gebaseerd op een uurtarief van € 41,15 excl. BTW in 2022. Door indexatie in 2023 is het nieuwe tarief in € 49,80 en in 2024 € 51,50 geworden en komen de totale kosten van het eerste jaar neer op € 23.600,- excl. BTW.

Voor communicatie was geen budget begroot. Deze kosten zijn uit het Zorginnovatiefonds betaald. Geschatte totale kosten tot en met december 2023: € 8.500,-.

Bij de Futbringer is geen rekening gehouden met coördinatiekosten en is alleen begroot op kosten van de chauffeur en taxibus. Hierdoor is ambtelijke capaciteit ingezet om de Futbringer op te zetten en draaiende te houden. Dit betreft een samenwerking tussen de afdelingen sociaal domein, communicatie, verkeer & parkeren en de buitendienst. Totale gemiddelde ambtelijke inzet is zo'n 4-6 uren per week geweest, waarbij de ene periode meer uren per week inzet nodig was dan de andere.

Evaluatie
Voor deze evaluatie zijn cijfers over de deelname aan de Futbringer gebruikt, zijn er gesprekken gevoerd met inwoners en taxibedrijf van der Pol. Dit rapport is opgesteld in samenwerking met beleidsteam sociaal domein, verkeer en parkeren en communicatie van gemeente Harlingen.

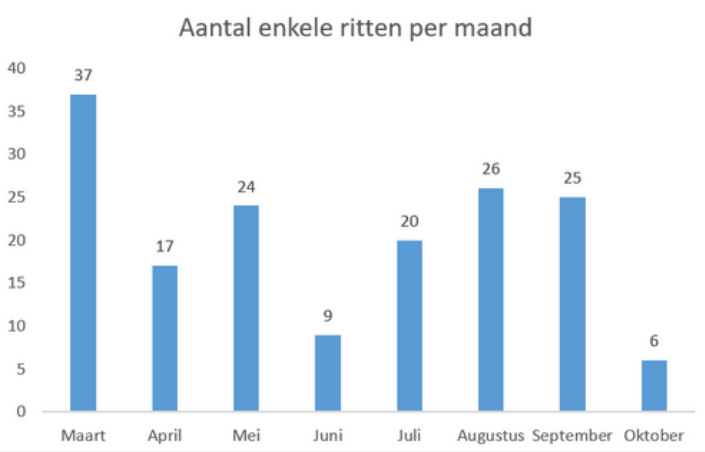
Foto: Omrop Fryslân

OPBRENGSTEN PILOT

In de periode maart tot en met oktober 2023 (8 maanden) zijn er in totaal 164 enkele ritten geweest. Daar bovenop zijn 4 kaartjes gekocht door een verzamelaar, deze zijn niet meegenomen in de grafieken.

Er kunnen 8 personen in de bus per rondje. De bus rijdt op woensdag, vrijdag en zaterdag van 10:00 tot 13:00.

In de tabel hiernaast valt op er geen stijgende lijn is in het gebruik van de Futbringer, maar dat het iedere maand verschilt.

De meeste ritten hebben plaatsgevonden op de woensdagen.

Gemiddeld is dit per dag:
Woensdag: 1,9
Vrijdag: 1,5
Zaterdag: 1,3

De uurprijs van de Futbringer is € 49,80 excl. BTW. Omdat de ene rit meerdere mensen meerijden en de andere rit niemand, komen we op een gemiddelde kostprijs per deelnemer van een enkele rit van € 94,74.

Deze berekening is gebaseerd op 8 maanden en 164 ritten.

In de tabel hiernaast is te zien dat de meeste inwoners opstappen op de Grettingalaan. Daarna volgt de Voorstraat met de meeste opstappers, omdat dit de halte is om terug te keren.

Het totaal komt niet overeen met het totaal aantal enkele ritten, omdat vanaf medio april is gestart met het bijhouden van het aantal verkochte kaartjes per halte.

Halte	Totaal
Joost van den Vondelstraat	13
Grettingalaan	40
Groot Ropens	5
Kimswerderweg	3
Koningin Wilhelminastraat	7
Prins Clausstraat	10
Voorstraat	33
Casa Cara	0
Almenum	0
De Spiker	2
Harlinga	8
Onbekend	4
2e rondje	2
Totaal	127

Foto: Omroep Zilt, Clemens van der Zwet

ERVARINGEN VAN DER POL

Over het algemeen ziet van der Pol dat er meer gebruik van gemaakt kan worden van de Futbringer. Ze zien een toename in gebruik na media aandacht, daarna zwakt het weer af. Ze krijgen veel complimenten van de deelnemers, ook mensen op straat zijn geïnteresseerd en vinden het een mooi initiatief, alleen dit heeft zich nog niet vertaald in een geweldige toename van klanten. Het principe is niet voor iedereen duidelijk. Mensen denken dat ze overal naartoe gebracht kunnen worden, bijv. naar de huisarts. Vanuit de rusthuizen wordt er weinig gebruik van gemaakt, af en toe iemand stapt iemand op uit Harlinga.

Van der Pol geeft de volgende adviezen:

- Meer de media opzoeken en flink investeren in communicatie. Bijvoorbeeld maandelijks of twee wekelijks met een artikel in de krant, een interview met gebruikers, de wethouder, leuke weetjes etc.
- Nieuwe halteborden toevoegen aan de route, o.a. in het Oosterpark.
- Actieve benadering van de doelgroep. Bijvoorbeeld via Nieuw Zuid.
- Tijden opschuiven/ half uur later starten en route langer maken. Van der Pol hoort dat mensen graag langer in de stad blijven.
- Stel we doen twee dagen, dan voorkeur voor woensdag en zaterdag.
- Jetting 1 informeren over halte vlakbij. Hier wonen mensen die er nog wel uit willen en kunnen. De halte stopt vlakbij.

Foto: Joachim de Ruijter

ERVARINGEN INWONERS

Tijdens de toekomstmarkt op 18 oktober 2023 in Almenum heeft er een kraampje met informatie over de Futbringer gestaan. De gemeente Harlingen kon hierdoor met meerdere inwoners in gesprek gaan over de Futbringer. Alle gesproken inwoners waren positief over dit initiatief. Veel inwoners hadden er wel van gehoord, maar hadden er zelf geen gebruik van gemaakt. De inwoners die er gebruik van gemaakt hebben gaven feedback op met name de locatie van de borden en de lengte van de dienstregeling.

In de loop van de pilot hebben meerdere inwoners zelf via telefonisch of via e-mail contact gezocht met de gemeente Harlingen over de Futbringer. Hier kwamen voornamelijk vragen over of er op andere plekken nog een haltebord geplaatst kon worden.

De wethouder heeft op 28 juli 2023 een ochtend meegereden op de Futbringer. Uit gesprekken met de chauffeur en inwoners die meereden bleek dat de tijden veranderd moeten worden, omdat inwoners graag langer de stad in willen kunnen.

Ook is een inwoner die veel contact heeft met ouderen in de gemeente Harlingen uitgenodigd op gesprek om feedback te geven op Futbringer. Uit dit gesprek kwam het volgende:
- Ouderen kijken niet op internet voor de route. Er wordt geadviseerd om de route op papier af te drukken en in de Harlinger Courant te plaatsen.
- Wens voor meer haltes in het Oosterpark. Bijvoorbeeld achter de Batting, Rommelaan en bij het Vierkant.
- De haltes zijn onduidelijk. Het is nu aan één kant leesbaar.
- De tweede ronde vanuit het Oosterpark is te kort. Iemand moet dan snel de winkels in. Al een uur langer zou beter zijn. De horeca vond het ook jammer dat het zo kort was. Mensen willen blijven lunchen, maar dat lukt nu niet.
- Het zou mooi zijn als inwoners langs de route op kunnen stappen door hun hand op te steken.
- Kosten van 1 euro per rit is goed. Ook als er geen voucher is.
- Dat de focus van de Futbringer ligt op richting stad en terug is prima.

CONCLUSIE

De pilot loopt op het moment van deze evaluatie 8 maanden en hiervan heeft de gemeente Harlingen veel kunnen leren. Door in de praktijk te starten met deze proef is helder geworden wat de goede en minder goede punten van de Futbringer zijn. Over het algemeen kan op basis van de ervaringen gesteld worden dat men positief is over de Futbringer. Er worden wel verbeterpunten genoemd, zoals meer haltes, een langere dienstregeling en meer communicatie over de Futbringer.

Dat men positief over de Futbringer is, is nog niet terug te zien in het totale gebruik. Het gebruik verschilt namelijk per maand. In de ene maand maken meer inwoners een rit en een andere maand juist heel minder. De pilot loopt te kort om te kunnen beoordelen wat maakt dat het gebruik laag is en verschilt per maand.

Dit kan verschillende oorzaken hebben. Een aantal voorbeelden zijn:

- Er is geen behoefte aan een lokale busdienst
- De Futbringer rijdt niet op goede momenten / de dienst is te kort
- De haltes staan niet op de goede plek
- De kosten van een enkele rit zijn te hoog
- Inwoners weten niet van de Futbringer af
- Inwoners weten niet hoe de Futbringer werkt

Daarbij hebben pilots zoals deze een lange aanlooptijd. Het duurt even voordat inwoners bekend zijn met zo'n nieuwe vervoervoorziening en er daadwerkelijk gebruik van gaan maken. Een langere looptijd, het optimaliseren van de route en dienstregeling en goede structurele inzet van communicatie is nodig om een beter beeld te krijgen of de Futbringer voorziet in een behoefte en hiermee de doelstellingen van de gemeente Harlingen worden behaald.